

การสร้างเครือข่ายพลเมืองประชาธิปไตยเพื่อส่งเสริม
การมีส่วนร่วมทางการเมือง
ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

โดย

ทิพสุดา ญาณภีร์

ฐานันท์ สีเฉลียว

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการวิจัย
จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2563
วิทยาลัยการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยการสร้างเครือข่ายพลเมืองประชาธิปไตยเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นโครงการวิจัยบูรณาการร่วมกับโครงการบริการวิชาการหนึ่งหลักสูตรหนึ่งชุมชน ประจำปี 2563 “เครือข่ายโรงเรียนสร้างพลเมืองเพื่อเสริมสร้างประชาธิปไตยจากฐานราก ปีที่ 3” การศึกษาวิจัยครั้งนี้ลุล่วงไปได้ด้วยดีจากความอนุเคราะห์ของหลายฝ่าย ขอขอบคุณเงินทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2563 ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ขอขอบคุณองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามและโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามทั้ง 20 โรงเรียนที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านข้อมูลและเอกสารประกอบต่าง ๆ และทำให้โครงการวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปได้

ทีพสุตา ญาณามิรัตน์ และคณะผู้วิจัย

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มมส

บทคัดย่อ

การวิจัยการสร้างเครือข่ายพลเมืองประชาธิปไตยเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการสร้างเครือข่ายพลเมืองประชาธิปไตยระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียน 2) เพื่อศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม รูปแบบการวิจัย (Research Design) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการ (Methodology) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสร้างเครือข่ายพลเมืองระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียน ต้องมีบุคคลศูนย์กลางที่มีการติดต่อประสานงานหรือทำงานในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการสร้างเครือข่ายพลเมืองฯ มิเช่นนั้น อาจทำให้การสร้างเครือข่ายนี้ไม่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งบุคคลดังกล่าว คือ บุคลากรจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในสำนักการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนจะต้องมีกระบวนการได้รับการศึกษาจากทั้งที่อยู่ในโรงเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งนี้ การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้อง ทั้งด้านสิทธิและหน้าที่ในระบอบประชาธิปไตยจึงส่งผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะเมื่อเยาวชนทราบถึงผลของการมีส่วนร่วมว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนพึงกระทำและการเมืองเป็นเรื่องของทุกคนรวมทั้งมีผลต่อทุกคนจึงสนใจเข้ามามีส่วนร่วม แต่การจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เรื่องเศรษฐกิจและเรื่องปากท้องเป็นเรื่องสำคัญ ถ้ามีปัญหาเศรษฐกิจเยาวชนจะต้องสนใจเรื่องการทำมาหากิน และอาจจะไม่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมหรือแสดงบทบาททางการเมือง

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมทางการเมือง, เครือข่ายการสร้างพลเมือง, พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
บทที่ 3 การสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย	21
บทที่ 4 ผลการศึกษาวิจัย	32
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	37
บรรณานุกรม	43

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มมส